

Секція: Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика

Осадчук Ю.М.

студентка спеціальності ПТБД, група З ПТБД 1801м

Сумського національного аграрного університету

м.Суми, Україна

Наумко Ю.С.

керівник, к.е.н., доцент кафедри економіки

Сумського національного аграрного університету

м.Суми, Україна

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

Адаптація вітчизняних підприємств до постійних змін економічної ситуації в країні під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів визначає його здатність до виживання, стабільного розвитку та гнучкості відповідно до кон'юнктури ринку і прямо залежать від їх фінансового стану та ефективності господарювання, що визначається в короткостроковій перспективі наявністю фінансового результату – прибутку та позитивного грошового потоку, а в довгостроковій – збільшенням вартості бізнесу. Діагностика фінансового стану є основою управлінських рішень економіко-організаційного, техніко-технологічного та фінансового характеру, якість яких підвищується за умов їх генерування та прийняття на основі інформації про реальне фінансово-господарське положення підприємства з урахуванням перспектив діяльності. У таких умовах оцінка фінансового стану, що має яскраво виражений цільовий характер, покликана не лише формувати інформаційне середовище підтримки менеджерського рішення, а й визначає засоби, важелі та інструменти її впливу на фінансові параметри функціонування підприємства [6].

Для регулювання фінансової діяльності підприємства існує багато нормативних актів. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового

стану підприємств, що підлягають приватизації (затверджено наказом Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001 р. №49/121) розроблено відповідно до Державної програми приватизації, затвердженої Законом України «Про Державну програму приватизації», з метою встановлення єдиного порядку та основних методичних засад проведення поглибленого аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [4].

Аналіз фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, здійснюється у випадках, передбачених чинним законодавством. Цим Положенням установлюються порядок розрахунку показників (коефіцієнтів), що характеризують фінансовий стан підприємства, та їх нормативні значення, які застосовуються при проведенні аналізу фінансового стану підприємства за спрощеною схемою. Якщо проведення фінансового аналізу за спрощеною схемою відповідно до вимог Методики оцінки вартості майна під час приватизації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2000 р. № 1554, не дає змоги зробити висновки щодо фінансового стану підприємства, то проводиться поглиблений фінансовий аналіз згідно з вимогами, встановленими цим Положенням. Фінансовий аналіз проводиться відповідно до цього Положення загальноприйнятими методами [5].

Найважливішим джерелом інформації про фінансово - господарську діяльність підприємства є фінансова звітність. Вона є першим та найважливішим офіційним документом для оцінки вартості бізнесу. Якісна і добре продумана звітність надає набагато більше інформації, ніж просто числову суму у підсумковому рядку. Вона формує дані, які можуть підвищити впевненість у прийнятті управлінських рішень, стати основою для формування моделі беззбиткової підприємницької діяльності та аналізу різних сценаріїв розвитку подій у комерційному секторі економіки. Система фінансової звітності формує основу для визначення основних показників ефективності, які в майбутньому дозволять виявити і попередити певні проблеми та створити інформаційну базу для виявлення тенденцій розвитку бізнесу. Кожна форма

фінансової звітності надає інформацію про різні аспекти діяльності підприємства, доповнюючи одна одну. Вони дозволяють подивитися на бізнес з різних точок зору і разом з цим формують його цілісний образ [7].

Фінансовий аналіз проводиться державним органом приватизації у двотижневий термін з дня отримання відповідного запиту. У разі потреби державний орган приватизації може залучати незалежних консультантів та експертів, порядок оплати послуг яких визначається Фондом державного майна України.

Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства (затверджено наказом Міністерства економіки України від 17 січня 2001 р. №10) розроблені з метою забезпечення однозначності підходів при оцінці фінансово-господарського стану підприємств, виявленні ознак поточної, критичної чи надкритичної їх неплатоспроможності, а також приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, своєчасного виявлення формування незадовільної структури балансу для здійснення випереджувальних заходів щодо запобігання банкрутству підприємств [3].

Відповідність розрахованих, згідно з цими методичними рекомендаціями, економічних показників фінансового стану підприємств різним рівням неплатоспроможності визначається державним органом з питань банкрутства, арбітражним керуючим, підприємством, власником його майна (органом, уповноваженим управляти майном підприємства), інвестором, кредитором за власною ініціативою, а також у визначених Законом України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” (від 30.06.1999 р.) випадках, при проведенні експертизи фінансового становища підприємства [1].

Джерелами інформації для проведення розрахунків економічних показників і виявлення ознак неплатоспроможності чи банкрутства є вибірккові показники з документів фінансової звітності підприємства.

Відносини у сфері господарювання регулюються Конституцією України,

Господарським кодексом України (дійсний з 1 січня 2004 року). Господарський кодекс України має на меті забезпечити зростання ділової активності суб'єктів господарювання, розвиток підприємництва і на цій основі підвищення ефективності суспільного виробництва.

Інформаційне забезпечення фінансового аналізу передбачає уперед за все використання наступних форм звітності: ф.1 “Баланс підприємства”; ф.2 “Звіт про фінансові результати”; ф.3 “Звіт про рух грошових коштів”; ф.4 “Звіт про власний капітал”.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства передбачає дослідження динаміки та структури фінансових результатів його діяльності, дозволяє визначити фактори, що вплинули на формування величини чистого прибутку (збитку) підприємства [2].

Таким чином, потреби фінансового аналізу забезпечуються нормативно-довідковими, плановими та обліковими інформаційними ресурсами. Комплексне їх використання забезпечує оцінку діяльності підприємства в динаміці, рівня виконання плану, обґрунтованості планових показників та діагностику досягнення нормативного сценарію господарювання. Основною складовою інформаційного забезпечення фінансового аналізу є фінансова звітність.

У зв'язку зі стрімким зростанням ролі інформаційного забезпечення фінансового аналізу, складовою якого є фінансова звітність, важливе значення має її вдосконалення з метою адаптації національних форм звітності до міжнародних [7].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закону України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” в редакції від 30.06.1999 р. - Режим доступу до журналу: <https://законодавство.com/.../закон-ukrajini-pro-vidnovlenn...>

2. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз / К.В. Ізмайлова. – К.: МАУП, 2000. – 152 с.

3. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства (затверджено наказом Міністерства економіки України від 17 січня 2001 р. №10). - Режим доступу до журналу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_451800-01

4. Наказ Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001 р. № 49/121 // Звіт про повторне відстеження результативності регуляторного акта. - Режим доступу до журналу: http://www.spfu.gov.ua/userfiles/pdf/zvit_28032014_1.pdf

5. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації (затверджено наказом Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001 р. №49/121). – К.: 2001. - 9 с.

6. Торшин Є.О. Інформаційна база аналізу показників фінансового стану підприємств за національними та міжнародними стандартами фінансової звітності / Є.О. Торшин // Економіка та управління підприємствами. - Причорноморські економічні студії. - Випуск 20.- 2017. - С.65-70

7. Тинська І. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу і проблеми його вдосконалення / Тинська І., Спільник // Економічний аналіз. - Випуск 8. – Ч. 2.- 2011.- С.423-42